

REGULAMENT de organizare și funcționare a Comisiei Naționale de Etică a Managementului Universitar

Capitolul I *Misiunea, rolul și atribuțiile*

Articolul 1

Comisia Națională de Etică a Managementului Universitar (CNEMU) este organism consultativ al Ministerului Educației și Cercetării (MEC), fără personalitate juridică, înființată în temeiul prevederilor art. 154 alin.(2) lit. c) și 158 din Legea nr. 199/2023, a învățământului superior, cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 2

Misiunea CNEMU este de a exercita atribuțiile de monitorizare și verificare a respectării: reglementărilor privind organizarea și funcționarea învățământului superior, eticii universitare, asumării răspunderii publice.

Articolul 3

Rolul CNEMU este de a determina și sprijini universitățile să elaboreze și să pună în practică, în mod organizat, transparent și eficient, politicile de etică și integritate – academică, în conformitate cu prevederile legale din domeniu, în vigoare.

Articolul 4

(1) CNEMU se pronunță asupra litigiilor privind nerespectarea eticii managementului universitar și asupra litigiilor referitoare la încălcarea răspunderii publice și are, în conformitate cu prevederile art. 158 alin. (5) din Legea nr. 199/2023 a învățământului superior, cu modificările și completările ulterioare, următoarele atribuții:

- a) monitorizează punerea în aplicare a politicilor de etică și deontologie universitară la nivelul managementului universitar;
- b) auditează comisiile de etică universitară din instituțiile de învățământ superior;
- c) colaborează cu comisiile de etică ale universităților în vederea realizării politicilor de etică și integritate academică;
- d) constată încălcarea de către o instituție de învățământ superior sau de către rectorul acesteia a obligațiilor prevăzute de Legea nr. 199/2023 a învățământului superior și propune ministrului educației și cercetării aplicarea uneia sau mai multor măsuri prevăzute la art. 174 alin. (5) din Legea nr. 199/2023;
- e) propune Ministerului Educației și Cercetării eventuale modificări sau completări ale Codului-cadru de etică și deontologie universitară, în baza cazuisticii analizate de către CNEMU;
- f) la sesizarea ministrului educației și cercetării sau a senatului universitar, verifică încălcarea dispozițiilor prevăzute la art. 12 din Legea nr. 199/2023 a învățământului superior și,

în situația în care persoana în cauză se face vinovată, poate propune revocarea din funcția de rector, cu consultarea senatului universitar;

g) sprijină activitatea de cercetare pe probleme de etică și integritate academică;

h) analizează și soluționează, după caz, contestațiile la hotărârile comisiilor de etică universitară de la nivelul instituțiilor de învățământ superior;

i) avizează cu caracter consultativ Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a comisiilor de etică universitară, în temeiul art. 165 alin. (1) din Legea nr. 199/2023 a învățământului superior;

(2) Activitatea CNEMU este sprijinită de un registru de experți, conform art. 154 din Legea nr. 199/2023 a învățământului superior.

(3) CNEMU prezintă un raport anual privind etica managementului universitar și deontologia universitară la nivelul funcțiilor de conducere din sistemul de învățământ superior. Acest raport se face public.

Capitolul II *Organizarea și funcționarea*

Articolul 5

(1) CNEMU se constituie prin ordin al ministrului educației și cercetării, membrii fiind selectați pe baza unor criterii de competență.

(2) În conformitate cu prevederile art. 158 alin. (2) din Legea nr. 199/2023 a învățământului superior, cu modificările și completările ulterioare, CNEMU este format din 9 membri.

Articolul 6

CNEMU este format din cadre didactice având cel puțin funcția didactică de conferențiar ori echivalentă obținută în străinătate, respectiv membri ai Academiei Române sau ai unor instituții de cultură și un student, reprezentant al federațiilor naționale ale studenților.

Articolul 7

Structura CNEMU este următoarea, în baza propunerilor trimise de instituțiile respective:

- a) 2 reprezentanți propuși de către Consiliul Național al Rectorilor;
- b) 3 reprezentanți propuși de către Ministerul Educației și Cercetării;
- c) un reprezentant propus de către Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior;
- d) un reprezentant propus de către Comisia Națională pentru Finanțarea Învățământului Superior;
- e) un reprezentant propus de către Comisia Națională de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare;
- f) un reprezentant al federațiilor naționale ale studenților.

Articolul 8

(1) Persoanele nominalizate de către instituțiile prevăzute la art. 7 sunt numite membri ai CNEMU, pentru un mandat de 4 ani, prin ordin al ministrului educației și cercetării.

(2) Nu pot fi membri ai CNEMU persoanele care:

- a) au fost identificate cu încălcări ale normelor de etică și deontologie universitară,
- b) dețin funcții de conducere în instituții de învățământ superior (rector, prorector, decan, prodecan, director administrativ, director de departament, director al CSUD, al școlii doctorale,

directorul de filială sau de extensie universitară) sau de unitate de cercetare-dezvoltare, proiectare, microproducție;

c) fac parte din comisii de etică universitară;

d) sunt membri sau angajați ai altor organizații, instituții sau comisii decât cele care au făcut nominalizarea pentru funcția de membru CNEMU.

Articolul 9

(1) Calitatea de membru al CNEMU încetează:

a) în urma constatării de către CNEMU a încălcării de către un membru a normelor de etică și integritate academică, pe baza votului deschis a cel puțin două treimi din membrii CNEMU; în cazul în care acesta dobândește una dintre funcțiile prevăzute la art. 8 alin. (2) lit. b) și c), în termen de 15 zile;

b) la solicitarea motivată a instituției care l-a desemnat, conform principiului simetriei actelor juridice;

c) în cazul absenței nemotivate la trei ședințe consecutive ale plenului CNEMU;

d) prin manifestarea personală a voinței de a nu mai face parte din CNEMU.

(2) În cazul încetării calității de membru al CNEMU potrivit alin. 1, CNEMU sesizează, în termen de maximum 10 zile lucrătoare, Ministerul Educației și Cercetării, solicitând nominalizarea unui nou membru de către entitățile prevăzute la art. 7.

Articolul 10

(1) După dobândirea calității de membru CNEMU, în prima ședință, condusă de către decanul de vârstă al acestuia, se procedează la alegerea președintelui și a vicepreședintelui și la numirea unui secretar general.

(2) Președintele și vicepreședintele CNEMU sunt aleși prin vot deschis, cu majoritate de două treimi, de către membrii CNEMU, pe baza propunerilor sau autopropunerilor făcute de oricare dintre membrii CNEMU. Secretarul general este numit de către președintele ales dintre membrii CNEMU. Președintele, vicepreședintele și secretarul general constituie Biroul executiv al CNEMU, care asumă activitatea operațională între ședințele CNEMU.

(3) Președintele și vicepreședintele pot fi revocați prin votul deschis al majorității de două treimi a CNEMU.

(4) CNEMU poate desemna un purtător de cuvânt, care poate fi președintele sau un alt membru.

Articolul 11

Președintele CNEMU are următoarele atribuții:

a) aplică prevederile prezentului regulament;

b) conduce ședințele de birou executiv, respectiv de plen ale CNEMU;

c) stabilește ordinea de zi a ședințelor de lucru ale CNEMU, pe baza propunerilor membrilor; aceasta poate fi modificată prin vot, la propunerea oricărui membru al CNEMU;

d) asigură legătura operativă a CNEMU cu ministrul educației și cercetării, în vederea informării acestuia despre activitatea CNEMU;

e) reprezintă CNEMU în relația cu terții și poate fi purtătorul de cuvânt al CNEMU;

f) în cazul indisponibilității sau incompatibilității președintelui, atribuțiile sale sunt preluate de către vicepreședinte, respectiv de secretarul general. Președintele CNEMU poate delega, prin decizie, vicepreședintelui sau secretarului general, toate atribuțiile în dosarul/dosarele în care este incompatibil, pe perioadă determinată sau nedeterminată, respectiv toate atribuțiile pe perioada indisponibilității, și poate revoca respectivele delegări.

Articolul 12

- (1) Pentru desfășurarea activității, membrii CNEMU se pot constitui în grupuri de lucru, temporare ori permanente, din care pot face parte și experții menționați la alin. (2) care sunt numite, restructurate, desființate și coordonate de către CNEMU prin decizie a președintelui.
- (2) În vederea îndeplinirii atribuțiilor sale, CNEMU poate decide consultarea unor experți în domeniile de referință ale activității sale.

Articolul 13

- (1) Cvorumul ședințelor CNEMU este de minimum 6 membri.
- (2) CNEMU adoptă hotărâri prin vot deschis, cu majoritatea de două treimi a membrilor prezenți.
- (3) La începutul fiecărei ședințe, membrii CNEMU sunt obligați să anunțe un eventual conflict de interese sau existența unor incompatibilități și, în consecință, se vor abține în procedură pe perioada soluționării respectivei situații.
- (4) În caz de paritate a voturilor exprimate sau de nerealizare a majorității de două treimi, votul se poate relua de cel mult două ori într-o ședință. Dacă situația persistă și după a doua reluare a votului, votul se amână pentru viitoarea ședință a CNEMU, cu respectarea termenului de pronunțare prevăzut.

Articolul 14

- (1) Ședințele CNEMU se convoacă de către președintele CNEMU sau de către ministrul educației și cercetării.
- (2) Ședințele se desfășoară în format online, hibrid sau cu prezență fizică, după caz.

Articolul 15

Ministrul sau un reprezentant al Ministerului poate participa la ședințele CNEMU, în calitate de observator.

Articolul 16

CNEMU poate decide lărgirea cadrului de participare la ședințele de birou executiv sau de plen, pe bază de invitație.

Articolul 17

- (1) Secretariatul tehnic al CNEMU este asigurat de către Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI).
- (2) Secretariatul tehnic înregistrează toate sesizările sau solicitările primite și le transmite, în format electronic, către toți membrii CNEMU
- (3) Secretariatul tehnic realizează o minută a ședinței de plen, în format electronic, care se transmite membrilor CNEMU, unde sunt consemnate ordinea de zi, hotărârile luate și numărul voturilor.
- (4) Secretariatul tehnic transmite invitațiile la ședințe și documentele aferente subiectelor în discuție pe ordinea de zi, cu aprobarea președintelui CNEMU.

Capitolul III *Analiza sesizărilor și solicitărilor*

Articolul 18

CNEMU se pronunță asupra litigiilor privind nerespectarea eticii managementului universitar și asupra litigiilor referitoare la încălcarea răspunderii publice, în urma sesizărilor sau prin autosesizare, conform legii.

Articolul 19

(1) CNEMU soluționează contestațiile formulate față de hotărârile comisiilor universitare de etică, de admitere sau de respingere a sesizărilor cu privire la fapte ce pot constitui abatere de la etica și deontologia universitară.

(2) CNEMU adoptă o decizie motivată, în termen de 45 de zile calendaristice de la contestație. Acest termen se întrerupe pe perioada necesară comunicării unor eventuale puncte de vedere, clarificări, documente sau alte probe din partea instituțiilor sau persoanelor vizate de sesizare/contestație sau consultate, după caz. Termenul de 45 de zile nu este un termen de decădere din dreptul de a analiza sesizarea.

(3) Decizia se comunică instituției de învățământ superior și comisiei universitare de etică, conform art. 172 alin. (5) din Legea nr. 199/2023 a învățământului superior, iar nepunerea în aplicare a acesteia reprezintă o încălcare a răspunderii publice, sancționată conform art. 174 alin. (5) din Legea nr. 199/2023 a învățământului superior. De asemenea, decizia se comunică persoanei cercetate și persoanei care a formulat sesizarea în termen de 10 zile calendaristice de la emiterea acesteia. Dreptul de a se adresa instanței judecătorești este garantat.

Articolul 20

(1) CNEMU soluționează sesizarea formulată de Ministerul Educației și Cercetării în cazul în care rectorul instituției de învățământ superior nu inițiază acțiunea în contencios administrativ, de anulare a diplomei de doctor în condițiile art. 172 alin. (8) din Legea nr. 199/2023 a învățământului superior.

(2) CNEMU soluționează sesizarea formulată de Ministerul Educației și Cercetării sau orice persoană fizică sau juridică în legătură cu nerespectarea obligațiilor referitoare la răspunderea publică prevăzute la art. 12 din Legea nr. 199/2023 a învățământului superior. În urma primirii unei astfel de sesizări, CNEMU are obligația de a investiga aspectele sesizate și de a răspunde sesizării în termen de maximum 3 luni. Acest termen se întrerupe pe perioada necesară comunicării unor eventuale puncte de vedere, clarificări, documente sau alte probe din partea instituțiilor de învățământ superior, din partea Ministerului Educației și Cercetării sau din partea altor organizații sau entități. Termenul de 3 luni nu este un termen de decădere din dreptul de a analiza sesizarea.

(3) În cazul în care CNEMU constată nerespectarea de către instituția de învățământ superior a obligațiilor prevăzute de Legea nr. 199/2023, Ministerul Educației și Cercetării sesizează senatul universitar în termen de 30 de zile de la data constatării.

(4) În cazul în care CNEMU constată încălcarea de către o instituție de învățământ superior sau de către rectorul acesteia a obligațiilor prevăzute de Legea învățământului superior nr. 199/2023, propune ministrului educației și cercetării aplicarea uneia sau mai multora dintre măsurile prevăzute la art. 174 alin. (5) din Legea nr. 199/2023;

(5) Hotărârile CNEMU sunt transmise prin secretariatul tehnic al Comisiei.

Articolul 21

(1) Sesizarea sau contestația se face în scris sau online și se înregistrează de secretariatul tehnic, indiferent dacă aceasta este admisibilă sau inadmisibilă. Numărul de înregistrare va fi transmis către petenți, la adresa de contact menționată.

(2) Orice sesizare înregistrată va fi supusă unui control al admisibilității, în conformitate cu prevederile Codului-cadru de etică și deontologie universitară.

(3) Pentru a fi admisibile, sesizările și contestațiile trebuie să conțină în mod cumulativ următoarele:

a) semnătura persoanei care formulează sesizarea;

b) datele de identificare a persoanei care formulează sesizarea: numele și prenumele persoanei fizice sau denumirea persoanei juridice, adresa acesteia, precum și, după caz, adresa de corespondență, care poate fi și o adresă de poștă electronică;

c) o motivare argumentată privind: nerespectarea normelor de etică și deontologie profesională; nerespectarea obligațiilor referitoare la răspunderea publică prevăzute la art. 12 din Legea nr. 199/2023; nerespectarea de către instituția de învățământ superior sau de către rectorul acesteia a obligațiilor prevăzute de Legea 199/2023. În toate cazurile, vor fi furnizate exemple concrete și indicate considerentele justificative și sursele de documentare

(4) Sesizările anonime sau cele în care nu sunt menționate datele de identificare a persoanei care formulează sesizarea, care se referă la cazuri de hărțuire pe criteriu de sex ori de hărțuire morală, sunt analizate de CNEMU

(5) În cazul în care sesizarea nu îndeplinește criteriile de admisibilitate, CNEMU adoptă o hotărâre de respingere ca inadmisibilă a sesizării.

(6) CNEMU păstrează confidențială identitatea autorului sesizării.

(7) Membrii CNEMU au obligația să analizeze cu obiectivitate, în mod imparțial, faptele sesizate. Este interzisă exprimarea în spațiul universitar sau în afara lui a oricărei opinii anterior rezoluției finale de stabilire a existenței abaterii, cu privire la vinovăția persoanei cercetate.

Articolul 22

(1) Secretariatul tehnic primește și înregistrează sesizările sau solicitările într-un registru special, realizează un dosar electronic pentru fiecare sesizare sau solicitare și elaborează Fișa tehnică a sesizării. Fișa cuprinde detalii despre „inițiator“, „obiectul sesizării“, „acte la dosar“. Toate documentele sunt arhivate electronic și securizate informatic.

(2) CNEMU informează Ministerul Educației și Cercetării despre sesizările primite și despre hotărârile adoptate.

Articolul 23

(1) În cadrul analizei, CNEMU poate audia persoanele implicate direct ori indirect în faptele sesizate, expeditorul sesizării, persoana cercetată, persoane din conducerea instituțiilor implicate în faptele sesizate sau experți independenți, cu păstrarea confidențialității.

(2) În cazul în care, în cadrul analizei, s-a decis audierea conform alin. (1), persoana audiată va fi convocată în scris de către președintele CNEMU, precizându-se obiectul, locul, data și ora întrevederii. Neprezentarea persoanei la convocarea făcută, fără un motiv obiectiv, comunicat în scris, dă dreptul CNEMU să continue cercetarea în vederea soluționării sesizării.

(3) Instituția de învățământ superior sau persoana vizată/vizate de sesizare ori de contestație pune/pun la dispoziția CNEMU orice date, documente sau probe materiale cerute de acesta.

(4) Instituția de învățământ superior are obligația de a-i comunica CNEMU datele, documentele, probe materiale sau punctele de vedere cerute de acesta în termen de maxim 15

zile de la solicitare. În cazul nerespectării acestui termen, CNEMU va acorda un termen suplimentar de maxim 3 zile pentru comunicarea celor solicitate. Necomunicarea datelor, documentelor, probelor materiale sau punctelor de vedere cerute de CNEMU fără un motiv obiectiv, comunicat în scris, dă dreptul CNEMU să continue cercetarea în vederea soluționării sesizării.

(4) CNEMU constată încălcarea obligațiilor legale de către o instituție de învățământ superior sau de către un membru al comunității universitare pe baza probelor evidențiate de sesizare, a informațiilor disponibile din surse publice sau furnizate de instituții abilitate și pe baza probelor obținute în mod direct.

Articolul 24

Dezbaterile din ședințele CNEMU și prezența sunt consemnate în procesul-verbal de ședință, semnat de membrii CNEMU.

Articolul 25

(1) Membrii CNEMU hotărăsc motivat asupra sesizărilor sau solicitărilor, pe baza probelor administrate și a susținerii părților.

(2) Hotărârile CNEMU se motivează, atât în fapt, cât și în drept, și sunt semnate de către președinte sau de către persoana care îl înlocuiește, în cazul indisponibilității sau incompatibilității președintelui.

(3) Hotărârea include, după caz, opinia experților consultați

(4) Hotărârile CNEMU sunt documente publice, se comunică Ministerului Educației și Cercetării și se publică pe propriul site, cu respectarea legislației privind datele cu caracter personal, prin anonimizarea, după caz, a:

a) persoanei care a formulat sesizarea;

b) persoanei fizice reclamate, dacă aceasta depune o cerere de anonimizare.

Capitolul IV *Norme de etică și integritate*

Articolul 26

(1) Membrii CNEMU au obligația să respecte reglementările legale în vigoare privind incompatibilitățile și conflictele de interese, precum și normele privind etica universitară.

(2) Experții consultați vor depune o declarație în care își vor asuma respectarea normelor de etică și integritate, respectiv faptul că nu sunt în stare de incompatibilitate cu membrii CNEMU sau cu vreuna dintre părțile aflate în litigiu.

Articolul 27

Membrii CNEMU, persoanele implicate în lucrările sale și documentele produse se supun regimului confidențialității, cu excepția hotărârilor și referatelor de expertiză.

Articolul 28

(1) Constituie conflict de interese:

a) participarea unui membru CNEMU la analizarea unei situații care are legătură cu instituția din care face parte ca membru al comunității universitare; potrivit art. 170 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 199/2023 a învățământului superior.

b) situațiile prevăzute de legislația în vigoare, precum și situația în care membrii CNEMU sau experții consultați analizează o sesizare ce implică persoana cu care se află într-una dintre următoarele relații:

1. sunt soți, afini sau rude până la gradul al treilea inclusiv;
2. au același angajator;
3. au colaborat în ultimii 5 ani, având publicații sau proiecte de cercetare-dezvoltare dezvoltate în comun;
4. furnizează sau au furnizat membrului CNEMU, în ultimii 5 ani anteriori analizei, servicii ori foloase de orice natură.

Capitolul V *Finanțarea CNEMU*

Articolul 29

Secretariatul tehnic al CNEMU, din care face parte și un consilier juridic, se constituie și funcționează prin ordin al ministrului educației și cercetării.

Articolul 30

(1) Bugetul CNEMU este gestionat prin UEFISCDI și se constituie prin bază contractuală între Ministerul Educației și Cercetării și UEFISCDI sau din alte surse legal constituite, gestionate de UEFISCDI, conform art. 154 alin. 7 din Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Pentru participarea la ședințe sau reuniuni de lucru, membrii CNEMU primesc, pentru fiecare ședință sau reuniune de lucru, o retribuire brută cel puțin egală cu 1/20 din valoarea brută a salariului de bază, corespunzător coeficientului de ierarhizare maxim, al unui profesor universitar din instituții de învățământ superior finanțate din fonduri publice, conform legii.

(3) Membrilor CNEMU și experților consultați le sunt decontate cheltuielile de transport și cazare necesare îndeplinirii atribuțiilor, în conformitate cu legislația în vigoare.
